

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Katsaus muuttuvaan lainsäädäntöön: keskeiset uudet vaatimukset

Jussi Kauppila, ympäristöministeriö
Tuottajavastuuiltapäivä 6.11.2019

Pääasiat

1. Tuottajan vähimmäiskustannusvastuu
2. Tuottajien tasapuolinen kohtelu
3. Mukautetut maksut
4. Omavalvonta
5. Tuottajayhteisöt: liittyminen ja etäkauppa

Tuottajien vähimmäiskustannusvastuu

- Jätedirektiivin 8 a artiklan 4 kohdan a alakohdan mukaan tuottajan maksaman rahoitusosuudet katettava:
 - erilliskeräyksen ja sen jälkeisen jätehuollon kustannukset
 - jätteen haltijoille annettavaien riittävien tietojen kustannukset
 - raportointijärjestelmän kustannukset
 - tuottajan kustannusvastuu voidaan tietyin edellytyksin rajoittaa kahdeksaankymmeneen tai viiteenkymmeneen prosenttiin
 - Vaatimus ei koske EU-direktiiveissä jo säädettyjä järjestelmiä (SER, Akut ja paristot, ajoneuvot)
 - Kansallisista järjestelmistä paperissa ja renkaissa jo laaja vastuu
- **direktiivin vaatimus vaikuttaa meillä vain pakkausjätehuollon sääntelyyn**

Kustannusvastuu pakkausjätehuollossa

- Työryhmä: tuottajat ja kunta järjestävät pakkausjätteen erilliskeräyksen yhteistoiminnassa ja sopivat tuottajien maksamista korvauksista
 - Työryhmän tulkinta kustannusvastuusta: direktiiveissä tuottajan kustannusvastuu rajattu pakkausjätehuollon tavoitteisiin → tuottajan vastuu kunnan järjestämän erilliskeräyksen kustannuksista rajataan samoin
 - Komissio (epävirallisesti): työryhmän tulkinta on liian suppea, tuottaja vastaa lähtökohtaisesti kaiken erilliskerätyn pakkausjätteen jätehuollon kustannuksista
- jatkovalmistelu?

Tuottajien tasapuolinen kohtelu

- Direktiivin 8 a: varmistettava tuotteiden tuottajien tasapuolinen kohtelu riippumatta näiden alkuperästä aiheuttamatta kohtuutonta sääntelytaakkaa tuotteita pieniä määriä tuottaville tuottajille, mukaan lukien pienet ja keskisuuret yritykset
- Työryhmä 63 §: ”Tuottajayhteisöön liittymistä ja raportointia koskevat velvoitteet voidaan osoittaa kevennettyinä sellaiselle tuottajalle, joka saattaa markkinoille vähäisiä määriä tuotteita, jos velvoitteet muutoin olisivat tuottajalle kohtuuttomat.

→ vai: ”on osoitettava”?

→ Ja lisäksi 63 a §: tuottajayhteisössä maksuosuudet on jaettava tuottajien kesken suhteessa näiden markkinoille saattamiin tuotteisiin

Mukautetut maksuosuudet

- Direktiivin 8 a: tuottajien rahoitusosuudet mukautetaan (mahdollisuuksien mukaan) tuotteiden tai toisiaan vastaavien tuoteryhmien mukaan ottaen erityisesti huomioon niiden kestävyden, korjattavuuden, uudelleenkäytettävyyden sekä kierrätettävyyden ja vaarallisten aineiden esiintymisen.... yhdenmukaisten perusteiden mukaan, jos niitä on saatavilla, jotta voidaan varmistaa sisämarkkinoiden moitteeton toiminta
- Työryhmä 63 a § tuotteiden maksuosuuksista: ”Tuottajayhteisön tulee mahdollisuuksien mukaan yksittäisten tuotteiden tai toisiaan vastaavien tuoteryhmien osalta maksuosuuksia määrittäessään ottaa erityisesti huomioon niiden kestävyys, korjattavuus ja uudelleenkäytettävyys sekä kierrätettävyys ja vaarallisten aineiden esiintyminen” + valtuussäännös asetusten antamiseen tarkemmista kriteereistä
- Komissiolta ohje mukauttamisen perusteista 3/2020

Omaevalvonta

XX § Tuottajan omaevalvonta

Tuottajan on seurattava säännöllisesti ja suunnitelmallisesti 46 §:ssä säädettyjen vaatimusten noudattamista sekä 54 §:ssä tarkoitettujen tietojen laatua (omavalvonta). Tuottajan on laadittava omaevalvonnasta kirjallinen suunnitelma, joka on liitettävä 101 §:ssä tarkoitettuun hakemukseen tuottajarekisteriin hyväksymiseksi. Tuottajan on lisäksi toimitettava tiedot omaevalvonnan tuloksista Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle kalenterivuositain taikka tämän määräyksestä useammin, jos se on tarpeen tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvomiseksi.

Suunnitelmassa on oltava vähintään seuraavat tiedot:

1. markkinoille saatettujen tuotteiden sekä kullekin käytöstä poistetulle tuotteelle asetettujen veloitteiden kierrätettyjen ja uudelleenkäyttöön valmistettujen jätteiden määrän toteutuminen luotettavuuden arviointi ja sen kehittäminen ;
2. Tuottajan kustannusvastuun täyttymisen arviointi;
3. maksuosuuksien seuranta ja kehittäminen;
4. omaevalvonnan tueksi tarvittaessa tehtävät säännölliset ja riippumattomat tarkastukset.

Tuottajayhteisöt

- Tuottajille liittymispakko tai vaihtoehtoisesti pakko perustaa uusi tuottajayhteisö yhdessä muiden tuottajien kanssa?
 - PIR-ELY:lle toimivalta myöntää poikkeus ”toiminnan laadun ja laajuuden” perusteella
- Etäkauppa: kaikille ulkomaisille etäkauppiaille mahdollisuus liittyä suoraan tuottajayhteisön jäseniksi?
 - poislukien SER ja SUP, jossa oltava valtuutettu edustaja
 - tuottajayhteisölle mahdollisuus toimia valtuutettuna edustaja?